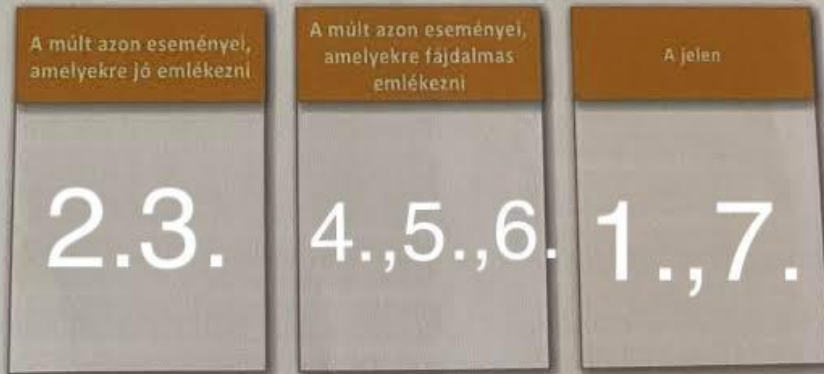

Irodalom - Felkészítő

Kölcsey Ferenc: Hymnus

1. A vers szerkezetét meghatározza a történelmi korok bemutatása. Egészítsd ki a szerkezeti ábrát!

2. Hány versszak foglalkozik fájdalmas, és hány örömteli emlékekkel, eseményekkel? Véleményed szerint mi lehet ennek az oka?

A versben 3 versszak foglalkozik a fájdalmas, 2 versszak a jó eseményekkel.

3. A mű teljes címe: *Hymnus. A magyar nép zivataros századaiból.* Mire következtethetünk a cím második eleméből (alcíméből)? Egészítsd ki a mondatokat!

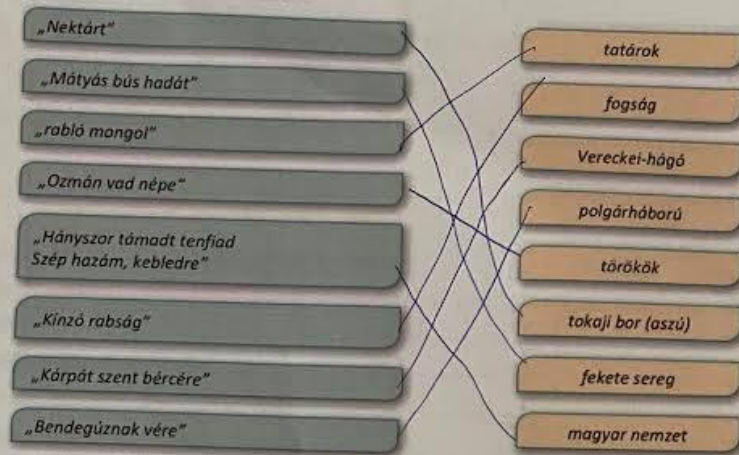
A versben megszólaló személy élt, mint Kölcsey.

A keretversszakokból arra következtethetünk, hogy a versben megszólaló személy foglalkozása:

A vers igéinek igeideje arról tanúskodik, hogy a megszólalás jelenében a várakat.

Kölcsey azért adhatta művének ezt az alcímet, hogy kikerülje a akadékoskodását.

4. Keresd meg az összetartozó részeket!

D

Kölcsey Ferenc *Régi várban* és *Huszt* című versének összehasonlítása

Kölcsey Ferenc: *Régi várban*

*Bús düledékeiden, ó Husztnak vára megállék,
Csend vala, felleg alól szállt fel az éjjeli hold.
Szél kele most, szakadott a fal, s a visszanyögő hang
A szirt erdeje közt zúg vala lábam alatt.
S hév kebelem dobogott, s e könny, mely forra szememben,
Titkosan omladozó szent Haza, néked ömölt.*

(1825. május)

Kölcsey Ferenc: *Huszt*

*Bús düledékeiden, Husztnak romvára megállék;
Csend vala, felleg alól szállt fel az éjjeli hold.
Szél kele most, mint sír szele kél; s a csarnok elontott
Oszlopi közt lebegő rémalak inte felém.
És mond: Honfi, mit ér epedő kebel e romok ormán?
Régi kor árnya felé visszamerengni mit ér?
Messze jövőddel kamolyan vess össze jelenkort;
Hass, alkoss, gyarapíts: s a haza fényre derül!*

(Cseke, 1831. december 29.)

1. Mindkét vers disztichonokból áll. A disztichon olyan sorpár, amelynek első sora hexameter, a második pentameter.

Állapítsd meg az alábbi verssorokban a szótagok hosszúságát! (Rövid a szótag, ha a rövid magánhangzót legfeljebb egy mássalhangzó követi. Hosszú a szótag, ha hosszú a magánhangzó, vagy a rövid magánhangzó után egynél több mássalhangzó áll.) Jelöld a verslábak (– ∪ ∪ daktilus; – – spondeus; – ∪ trocheus) határát! Vigyázz, mert a pentameter közepén sormetszet, vagyis cezúra van! Emiatt a pentameterben a 3. és a 6. versláb csonka.

„Bús düledékeiden, Husztnak romvára megállék,
Csend vala, felleg alól szállt fel az éjjeli hold.”

Nyelvtan

Mindegyik sorban négy szót találsz, közülük egy nem illik a sorba.
Húzd alá!

A	B	C	D
1. messzi	távoli	eltávolított	túlordali
2. megtagad	elutasít	visszautasít	megtílt
3. fogadalom	ígéret	vallomás	eskü
4. sajnál	megbocsát	megsirat	mezbán
5. megbeszél	megkérdez	megtárgyal	megvitat
6. bátorság	vakmerőség	önfegyelem	hidegvér
7. foglalkozik	tanulmányoz	munkálkodik	dolgozik
8. alkot	vázol	képez	teremt
9. csodálatos	rendkívüli	bámulatos	ritka
10. megszólít	kijelent	kétkedik	mond
11. megfelelő	hozzaálló	alkalmas	rendes
12. csúf	rendellenes	torz	hibás
13. fennálló	jelenlegi	állandó	létező
14. besorol	beoszt	belát	bevez
15. tüzel	buzdít	sarkall	serkent
16. megcáfol	viszonoz	válaszol	meghálál
17. feltalál	ismertet	felkutat	felfedez
18. ellenvetés	tiltakozás	vétó	kétely
19. elpártol	megvon	megró	megtagad
20. érzékeny	okos	fogékony	nyitott
21. félelem	szorongás	rettegés	gond
22. alkot	fáradozik	teremt	létrehoz
23. gyanakvó	kétkedő	habozó	kíváncsi
24. menedék	bizalom	oltalom	tökéletes
25. méltó	hibátlan	kifogástalan	tökéletes

53. Szólánc

A megadott szó egy betűjét változtatva kapod a helyes megoldásokat.

Az első szó, amiből kiindulhatsz:

LAP

RÉGI SÚLYMÉRTÉK:

.....

EGYJEGYŰ SZÁM:

.....

BUBORÉKOKBÓL ÁLLÓ LAZA

KÉPZŐDMÉNY:

.....

HÜVELYES NÖVÉNY:

.....

KELLEMETLENSÉG:

.....

Párkereső

Ha megtalálod az összetett szavakat, írd a vonalra!

ülő	csó	_____
napraforgó	ernyő	_____
busz	tojás	_____
hely	lyuk	_____
lefolyó	hely	_____
gomb	olaj	_____
tükör	jegy	_____
ejtő	szén	_____

